

Vergaderjaar 2024–2025

36 725V

Nr. 2

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in:

de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C.C.J. Veldkamp

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De voorliggende suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 van hoofdstuk V van de begroting van het Rijk.

In de toelichting worden de wijzigingen welke zijn opgetreden in de omvang van de HGIS, alsook de belangrijkste mutaties op de begroting van Buitenlandse Zaken toegelicht. Ten slotte volgt per artikel de nieuwe stand en een toelichting op de opmerkelijke verschillen.

Conform de regeling Rijksbegrotingsvoorschriften en de Comptabiliteitswet dienen de opmerkelijke verschillen tussen de oorspronkelijke en huidige raming te worden toegelicht. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het financiële instrument. Ook is omschreven welke ondergrens gehanteerd moet worden, waarboven een uitgavenmutatie moet worden toegelicht. Zie hiervoor onderstaande tabel. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen beleidsmatige en technische mutaties. Op verplichtingenniveau worden mutaties groter dan 10% ten opzichte van de vorige stand, op artikelniveau toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2 Wijzigingen in de omvang van de HGIS

In deze paragraaf wordt geschetst welke wijzigingen zijn opgetreden in de omvang van de HGIS sinds de HGIS-nota 2025. Zoals uit de hiernavolgende tabel blijkt, neemt de totale omvang van de HGIS voor 2025 toe met EUR 2.403 miljoen (uitgaven minus ontvangsten).

Tabel 2 Omvang van de HGIS (bedragen x € miljoen)

	MJN 2025	VJN 2025	Mutatie
HGIS-uitgaven	10.724	13.089	2.365
HGIS-ontvangsten	425	387	- 38
Omvang HGIS (uitgaven min ontvangsten)	10.299	12.702	2.403

De per saldo toename van het budget kent een aantal oorzaken, die in de navolgende tabel per categorie worden toegelicht. Een meer uitgebreide toelichting is daarnaast zowel in de verticale toelichting van de Voorjaarsnota 2025 als de departementale begrotingen weergegeven.

Eenzijds heeft het kabinet de HGIS-uitgaven verhoogd in het kader van de oorlog in Oekraïne. Daarnaast stijgt het budget vanwege de doorwerking van de bijgestelde macro-cijfers. Het beschikbare budget voor de HGIS beweegt mee met de economische ontwikkeling, het non-ODA-deel met het prijsniveau van het Bruto Binnenlands Product (bbp), en de omvang van de *Official Development Aid* (ODA) met de ontwikkeling van het Bruto Nationaal Inkomen (bni) ten opzichte van de Meerjarige Economische Verkenning (MEV) 2025.

Toelichting uitgavenmutaties

Tabel 3 HGIS uitgaven (bedragen x € miljoen)

Stand HGIS-nota 2025	10.724
Niet-kaderrelevante mutaties (Oekraïne)	2.429
Bijstelling op basis van macro-ramingen	13
Eindejaarsmarge	122
Kasschuiven	– 140
Overig (o.a. taakstellingen, HGIS-besluitvorming)	– 59
Stand VJN 2025	13.089

Het uitgavenkader van de HGIS neemt per saldo toe met EUR 2.365 miljoen ten opzichte van de stand die in de HGIS nota 2025 is gepresenteerd. Dit kent de volgende oorzaken:

1. De omvang van de HGIS stijgt in 2025 per saldo met EUR 2.429 miljoen vanwege de continuering van militaire steun aan Oekraïne. Zo wordt er ruim EUR 2.000 miljoen toegevoegd aan het HGIS-budget op de DEF-begroting. Ook komt er EUR 75 miljoen beschikbaar in 2025 ten behoeve van het Ukraine Comprehensive Assistance Package (UCAP) trust fund van de NAVO, als onderdeel van een bijdrage van totaal EUR 100 miljoen voor 2025/2026. Daarnaast wordt in 2025 EUR 10 miljoen vrijgemaakt voor het versterken van de cyberweerbaarheid van Oekraïne.

Het beschikbare budget voor de HGIS beweegt mee met de economische ontwikkeling, het non-ODA-deel met het prijsniveau van het Bruto Binnenlands Product (bbp), en de omvang van de ODA met de ontwikkeling van het bni ten opzichte van de MEV 2025. In 2025 stijgt het HGIS non-ODA budget met EUR 13 miljoen vanwege het verwerken van de macro-cijfers. Het ODA budget wordt in 2025 niet geactualiseerd op basis van de macro-cijfers maar in latere jaren stijgt het budget wel.

Het totale HGIS-budget wordt in 2025 met EUR 122 miljoen verhoogd vanwege de Eindejaarsmarge en de Middelenafspraken met betrekking tot het huisvestingsbudget. Deze ruimte wordt verdeeld onder de begrotingen van BZ, DEF, IenW, EZ, LVVN, BHO en KGG.

De totale omvang van de HGIS wordt in 2025 ook beïnvloed door enkele kasschuiven. Per saldo daalt de omvang van de HGIS met EUR 140 miljoen. Er wordt EUR 329 miljoen van 2026 naar 2025 geschoven om betalingen aan de Wereldbank in het kader van de *International Development Association* (IDA) te vervroegen. Daar staat tegenover dat er ook geld naar latere jaren wordt geschoven. Zo wordt EUR 371 miljoen van 2025 naar latere jaren geschoven van het budget dat door het actualiseren van de asielraming op de BHO-begroting beschikbaar komt op de BHO-begroting.

Verder zijn er diverse overige mutaties die de omvang van de HGIS beïnvloeden. Het gaat dan onder andere om het ODA- (EUR 49 miljoen in 2025) en het non-ODA deel (EUR 13 miljoen in 2025) van de Rijksbrede taakstelling op de prijsbijstelling.

Toelichting ontvangstenmutaties

Tabel 4 HGIS ontvangsten (bedragen x € miljoen)

Stand HGIS-nota 2025	425
Kasschuiven	– 89
Niet-kaderrelevante mutaties (Oekraïne)	48
Overig	3
Stand VJN 2025	387

De ontvangsten van HGIS dalen per saldo met EUR 38 miljoen ten opzichte van de stand die in de HGIS-nota 2025 is gepresenteerd. Dat komt onder andere door een kasschuif op geraamde huisvestingsontvangsten op de BZ-begroting van 2025 naar 2026. Een grote verkoop zal plaatsvinden in 2026. In de begroting was deze verwacht in 2025. Daartegenover staat een mutatie op de ontvangsten op de DEF-begroting in het kader van Oekraïne.

3 Beleid

3.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 5 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Uitgaven 2025	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	Uitgaven 2029	Uitgaven 2030
Vastgestelde begroting 2025		12 254 727	15 668 868	15 191 073	16 455 571	16 936 374	
Belangrijkste suppletoire mutaties							
1) Bevordering van veiligheid, stabiliteit en rechtsorde in internationaal verband	2.4	– 35 230	– 10 000	– 10 000	– 10 000	– 10 000	– 10 000
2) Oekraïne	2.6	85 000	35 000				
3) Afdrachten aan de Europese Unie	3.1	216 571	1 121 656	425 876	744 393	763 791	785 904
4) Invoerrechten aan de Europese Unie	3.6	463 204	590 000	621 000	665 000	691 000	752 571
5) Apparaat; personeel (LPB)	7.1.13	16 822	18 921	19 127	19 249	19 354	19 568
6) Apparaat; materieel (huisvesting)	7.1.14	52 079	57 982	52 887	52 887	47 887	47 887
7) Overige mutaties	div.	17 503	– 22 772	50 986	6 350	4 412	– 10 270
8) Extrapolatie							17 370 651
Stand 1e suppletoire begroting 2025		13 070 676	17 459 655	16 350 949	17 933 450	18 452 818	18 956 311

Toelichting

1) Bevordering van veiligheid, stabiliteit en rechtsorde in internationaal verband

Conform geldende systematiek wordt in 2025 het budget voor inzet van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) voor de beveiliging van personeel van een aantal hoog-risicoposten overgeheveld naar het ministerie van Defensie. Daarnaast wordt het budget voor crisisbeheersingsoperaties structureel verlaagd met EUR 10 miljoen om te kunnen voldoen aan de stijging van de juridisch verplichte contributies aan o.a. de NAVO, OESO, VN, WEU en het Internationaal Strafhof.

2) Oekraïne

Het budget voor Oekraïne stijgt in 2025 en 2026 als gevolg van aanvullende bijdragen aan het Ukraine Comprehensive Assistance Package (UCAP) trust fund van de NAVO en uitgaven voor het versterken van de cyberweerbaarheid van Oekraïne, vanuit de door het kabinet

beschikbaar gestelde additionele middelen voor steun aan Oekraïne.

3) Afdrachten aan de Europese Unie

De ramingen van de afdrachten aan de Europese Unie worden in 2025 naar boven bijgesteld met EUR 22,4 miljoen als gevolg van de nacalculatie plastic. Daarnaast nemen de bni-afdrachten toe met EUR 279 miljoen als gevolg van een doorrekening van de nacalculatie en economische ontwikkelingen. Dit heeft ook een meerjarig effect vanwege; 1) relatief hoge groeicijfers (met name prijsontwikkeling) ten opzichte van het EU totaal, 2) doordat EU-bni in de periode 2023-2028 sterker toeneemt dan oorspronkelijk geraamd, valt de omvang van het volgende MFK ook hoger uit, 3) de toename van het EU-bni in combinatie met het grotere bni-aandeel van Nederland leidt ertoe dat de Nederlandse bni-afdrachten vanaf 2028 fors stijgen. Op basis van de eerste aanvullende begroting (DAB1) van de Europese Commissie wordt het surplus over begrotingsjaar 2024 verrekend met de EU-afdrachten in 2025. Voor Nederland leidt het surplus tot een lagere afdracht van EUR 84,9 miljoen in 2025. Hiermee komt de mutatie voor 2025 uit op EUR 216,6 miljoen. Tenslotte leiden lagere rentestanden tot een neerwaartse bijstelling van de terugbetaling NGEU van circa EUR 30 miljoen per jaar vanaf 2028.

4) Invoerrechten aan de Europese Unie

Als gevolg van een bijstelling van de raming van de invoerrechten op basis van de cijfers uit het Centraal Economisch Plan 2025 (CEP-cijfers) wordt de raming van de EU-invoerrechten met EUR 463 miljoen naar boven bijgesteld voor 2025. Deze bijstelling heeft ook een meerjarig effect dat verwerkt wordt in de begroting. Daarnaast vindt een nabetaling van EUR 204.000 op de Traditionele Eigen Middelen (TEM) plaats op basis van een herbeoordeling van een aantal dossiers.

5) Apparaat personeel/LPB

De bijstelling van het budget voor personele uitgaven betreft voornamelijk de loon- en prijsontwikkeling. De taakstelling op loon- en prijsontwikkeling heeft de bijstelling aanzienlijk verkleind.

6) Apparaat materieel/huisvesting

De ontvangsten uit een grote verkoop¹ worden gedesaldeerd en via een kasschuif meerjarig ingezet voor de verhoging van het investeringsbudget voor huisvesting.

7) Overige mutaties

Dit betreft de som van overige kleine mutaties.

8) Extrapolatie

Conform reguliere systematiek is het jaar 2030 aan de begrotingshorizon toegevoegd.

¹ Vanwege het commercieel-vertrouwelijke karakter worden geen mededelingen gedaan over lopende vastgoedtransacties.

Tabel 6 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Ontvangst en 2025	Ontvangst en 2026	Ontvangst en 2027	Ontvangst en 2028	Ontvangst en 2029	Ontvangst en 2030
Vastgestelde begroting 2025		3 653 619	2 822 194	1 233 245	1 266 053	1 302 759	
Belangrijkste suppletoire mutaties							
1) Diverse ontvangsten EU	3.10	115 791	147 500	155 250	166 250	172 750	188 143
2) Europees herstellfonds	3.11	- 1 176 766	1 294 204	0	0	0	0
3) Diverse ontvangsten apparaat		- 88 900	452 500	100	100	12 100	700
4) Overige mutaties	div.	3 484	- 316	- 316	- 316	- 316	- 316
5) Extrapolatie							1 329 616
Stand 1e suppletoire begroting 2025		2 507 228	4 716 082	1 388 279	1 432 087	1 487 293	1 518 143

Toelichting

1) Diverse ontvangsten EU

Als gevolg van een bijstelling van de raming van de invoerrechten op basis van de cijfers Centraal Economisch Plan (CEP-cijfers) stijgt de perceptiekostenvergoeding en daarmee de ontvangsten. Per saldo stijgt het budget op artikelonderdeel 3.10 Diverse ontvangsten EU met ruim EUR 115 miljoen in 2025. De bijstelling van de raming heeft ook een meerjarig effect. Daarnaast zorgt de nabetaling Traditionele Eigen Middelen (TEM) nog eens voor een verhoging van de ontvangsten met EUR 41.000.

2) Europees herstellfonds

Ten eerste vindt er een technische bijstelling plaats van het totaal aan ontvangsten van het Herstel- en Veerkrachtplan (HVP) voor 2024, 2025 en 2026. Meerjarig hebben deze technische bijstellingen geen effect op de totale raming van de ontvangsten van het HVP. Daarnaast heeft er een kasschuif plaatsgevonden van 2025 naar 2026. Het derde betaalverzoek vindt niet zoals eerder gepland in het voorjaar van 2025 plaats, maar wordt in de tweede helft van 2025 ingediend.

3) Apparaat diverse ontvangsten

In 2026 staat een grote verkoop gepland. Naar aanleiding hiervan wordt de ontvangstenraming in 2025 en 2026 bijgesteld.

4) Overige mutaties

Dit betreft de som van overige kleine mutaties.

5) Extrapolatie

Conform reguliere systematiek is het jaar 2030 aan de begrotingshorizon toegevoegd.

4 Beleidsartikelen

4.1 Artikel 1: Versterkte internationale rechtsorde

Budgettaire gevolgen van beleid

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden vanaf 2024 ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties tot en met t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt.

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid art. 1 Versterkte internationale rechtsorde (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Art	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen	126.008	0	126.008	1.893	127.901	2.878	2.878	2.878	2.878	107.625
Uitgaven	122.033	0	122.033	3.086	125.119	2.878	2.878	2.878	2.878	115.213
1.1 Goed functionerende internationale instellingen met een breed draagvlak	56.735	0	56.735	2.878	59.613	2.878	2.878	2.878	2.878	59.613
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>1.550</i>	<i>0</i>	<i>1.550</i>	<i>0</i>	<i>1.550</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.550</i>
Internationaal recht	1.550	0	1.550	0	1.550	0	0	0	0	1.550
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>55.185</i>	<i>0</i>	<i>55.185</i>	<i>2.878</i>	<i>58.063</i>	<i>2.878</i>	<i>2.878</i>	<i>2.878</i>	<i>2.878</i>	<i>58.063</i>
Verenigde Naties	40.000	0	40.000	150	40.150	150	150	150	150	40.150
OESO	7.535	0	7.535	2.138	9.673	2.138	2.138	2.138	2.138	9.673
Internationaal Strafhof	4.650	0	4.650	590	5.240	590	590	590	590	5.240
Internationaal recht	3.000	0	3.000	0	3.000	0	0	0	0	3.000
1.2 Bescherming en bevordering van mensenrechten	51.903	0	51.903	8	51.911	0	0	0	0	45.375
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>17.152</i>	<i>0</i>	<i>17.152</i>	<i>- 430</i>	<i>16.722</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9.561</i>
Mensenrechtenfonds	17.152	0	17.152	- 430	16.722	0	0	0	0	9.561
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>34.751</i>	<i>0</i>	<i>34.751</i>	<i>438</i>	<i>35.189</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>35.814</i>
Mensenrechtenfonds	27.251	0	27.251	438	27.689	0	0	0	0	29.364
Mensenrechten multilateraal	7.500	0	7.500	0	7.500	0	0	0	0	6.450
1.3 Gastandbeleid internationale organisaties	13.395	0	13.395	200	13.595	0	0	0	0	10.225
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>7.130</i>	<i>0</i>	<i>7.130</i>	<i>4.550</i>	<i>11.680</i>	<i>4.550</i>	<i>4.550</i>	<i>4.550</i>	<i>4.550</i>	<i>8.950</i>
Carnegiestichting	7.130	0	7.130	0	7.130	0	0	0	0	4.400
Vredespaleis	0	0	0	4.550	4.550	4.550	4.550	4.550	4.550	4.550
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>4.550</i>	<i>0</i>	<i>4.550</i>	<i>- 4.550</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0</i>
Vredespaleis	4.550	0	4.550	- 4.550	0	-	-	-	-	0
						4.550	4.550	4.550	4.550	
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>1.715</i>	<i>0</i>	<i>1.715</i>	<i>200</i>	<i>1.915</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.275</i>
Internationaal Strafhof	725	0	725	0	725	0	0	0	0	725
Nederland Gastland	990	0	990	200	1.190	0	0	0	0	550
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting
Verplichtingen

Geen toelichting nodig.

Uitgaven

De uitgaven voor 2025 op artikel 1 Versterkte internationale rechtsorde zijn voor 83% juridisch verplicht.

Artikelonderdeel 1.1

De geraamde uitgaven voor artikelonderdeel 1.1 stijgen in 2025 als gevolg van hogere verplichte contributies aan de OESO, VN en het Internationaal Strafhof.

Artikelonderdeel 1.3

De structurele mutatie van EUR 4,55 miljoen op het budget voor het Vredespaleis wordt veroorzaakt doordat dit uitgavenbudget van het instrument Bijdrage aan agentschappen wordt verschoven naar instrument Subsidies (regelingen).

4.2 Artikel 2: Veiligheid en stabiliteit

Budgettaire gevolgen van beleid

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden vanaf 2024 ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties tot en met t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt.

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid art. 2 Veiligheid en stabiliteit (Eerste suppletoire begroting)
(bedragen x € 1.000)

Art	Ontwerp begroting t (1)	Mutaties via NvW, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties le suppletoire begroting (4)	Stand le suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen	307.807	0	307.807	57.996	365.803	26.786	7.893	7.953	8.138	262.015
Uitgaven	344.564	0	344.564	59.584	404.148	27.060	7.619	7.679	8.268	264.822
2.1 Goede internationale samenwerking ter bevordering van de eigen en bondgenootschappelijke veiligheid	61.208	0	61.208	1.357	62.565	1.929	2.444	2.459	2.070	26.358
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>690</i>	<i>0</i>	<i>690</i>	<i>274</i>	<i>964</i>	<i>274</i>	<i>274</i>	<i>274</i>	<i>- 130</i>	<i>358</i>
Atlantische Commissie	690	0	690	274	964	274	274	274	- 130	358
<i>Opdrachten</i>	<i>38.900</i>	<i>0</i>	<i>38.900</i>	<i>0</i>	<i>38.900</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
NAVO-top Nederland 2025	38.900	0	38.900	0	38.900	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>21.618</i>	<i>0</i>	<i>21.618</i>	<i>1.083</i>	<i>22.701</i>	<i>1.655</i>	<i>2.170</i>	<i>2.185</i>	<i>2.200</i>	<i>26.000</i>
NAVO	15.200	0	15.200	393	15.593	1.500	2.000	2.000	2.000	23.350
WEU	690	0	690	140	830	155	170	185	200	890
Programma Ondersteuning Buitenlands Beleid	2.428	0	2.428	0	2.428	0	0	0	0	1.131
Veiligheidsfonds	3.300	0	3.300	550	3.850	0	0	0	0	629
2.2 Bestrijding internationale criminaliteit en terrorisme	6.552	0	6.552	1.029	7.581	0	0	0	0	5.636
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>5.052</i>	<i>0</i>	<i>5.052</i>	<i>877</i>	<i>5.929</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4.236</i>
Anti-terrorisme instituut	500	0	500	0	500	0	0	0	0	231
Contra-terrorisme	1.270	0	1.270	877	2.147	0	0	0	0	2.898
Cyber security	3.032	0	3.032	0	3.032	0	0	0	0	1.107
Global Forum on Cyber Expertise	250	0	250	0	250	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>1.500</i>	<i>0</i>	<i>1.500</i>	<i>152</i>	<i>1.652</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.400</i>
Contra-terrorisme	180	0	180	0	180	0	0	0	0	580
Cyber security	1.320	0	1.320	152	1.472	0	0	0	0	820
2.3 Wapenbeheersing	11.349	0	11.349	426	11.775	350	350	350	350	11.699
<i>Opdrachten</i>	<i>197</i>	<i>0</i>	<i>197</i>	<i>426</i>	<i>623</i>	<i>350</i>	<i>350</i>	<i>350</i>	<i>350</i>	<i>547</i>
OPCW en andere ontwapeningsorganisaties	197	0	197	350	547	350	350	350	350	547
Conferentie REAIM en follow up	0	0	0	76	76	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>11.152</i>	<i>0</i>	<i>11.152</i>	<i>0</i>	<i>11.152</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>11.152</i>

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid art. 2 Veiligheid en stabiliteit (Eerste suppletoire begroting)
(bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, amendementen en ISB (2)	Vastgeste idee begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties le suppletoire begroting (4)	Stand le suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
IAEA	7.592	0	7.592	0	7.592	0	0	0	0	7.592
OPCW en andere ontwapeningsorganisa- ties	1.560	0	1.560	0	1.560	0	0	0	0	1.560
CTBTO	2.000	0	2.000	0	2.000	0	0	0	0	2.000
2.4 Bevordering van veiligheid, stabiliteit en rechtsorde in internationaal verband	180.803	0	180.803	- 28.598	152.205	- 10.219	- 10.413	- 10.488	- 10.688	175.190
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>28.353</i>	<i>0</i>	<i>28.353</i>	<i>0</i>	<i>28.353</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>26.420</i>
Nederland Helsinki Comité	28	0	28	0	28	0	0	0	0	12
Stabiliteitsfonds	25.000	0	25.000	0	25.000	0	0	0	0	25.000
Training buitenlandse diplomaten	3.325	0	3.325	0	3.325	0	0	0	0	1.408
<i>Opdrachten</i>	<i>2.646</i>	<i>0</i>	<i>2.646</i>	<i>1.437</i>	<i>4.083</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Makandra	2.646	0	2.646	1.437	4.083	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>162</i>	<i>0</i>	<i>162</i>	<i>0</i>	<i>162</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Makandra	162	0	162	0	162	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>124.306</i>	<i>0</i>	<i>124.306</i>	<i>- 4.699</i>	<i>119.607</i>	<i>- 9.725</i>	<i>- 9.725</i>	<i>- 9.800</i>	<i>- 10.000</i>	<i>123.540</i>
OVSE	6.000	0	6.000	250	6.250	0	0	0	0	6.000
Stabiliteitsfonds	35.403	0	35.403	4.770	40.173	0	0	0	0	36.467
VN-contributie voor crisisbeheersingsoper- aties	82.553	0	82.553	- 10.000	72.553	- 10.000	- 10.000	- 10.000	- 10.000	81.073
Tegengaan internationale georganiseerde criminaliteit	350	0	350	281	631	275	275	200	0	0
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstuk- ken</i>	<i>25.230</i>	<i>0</i>	<i>25.230</i>	<i>- 25.230</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>25.230</i>
Inzet hoog-risico posten	25.230	0	25.230	- 25.230	0	0	0	0	0	25.230
<i>Nog te verdelen</i>	<i>106</i>	<i>0</i>	<i>106</i>	<i>- 106</i>	<i>0</i>	<i>- 494</i>	<i>- 688</i>	<i>- 688</i>	<i>- 688</i>	<i>0</i>
Nog te verdelen	106	0	106	- 106	0	- 494	- 688	- 688	- 688	0
2.5 Bevordering van transitie in prioritaire gebieden	29.652	0	29.652	- 30	29.622	0	0	0	0	17.939
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>16.056</i>	<i>0</i>	<i>16.056</i>	<i>986</i>	<i>17.042</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7.633</i>
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen MATRA	12.440	0	12.440	600	13.040	0	0	0	0	6.939
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen Shiraka	3.616	0	3.616	386	4.002	0	0	0	0	694
<i>Opdrachten</i>	<i>4.305</i>	<i>0</i>	<i>4.305</i>	<i>0</i>	<i>4.305</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.143</i>

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid art. 2 Veiligheid en stabiliteit (Eerste suppletoire begroting)
(bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastgeste begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties suppletoire begroting (4)	Stand- aarde suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen Shiraka	4.305	0	4.305	0	4.305	0	0	0	0	2.143
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>1.055</i>	<i>0</i>	<i>1.055</i>	<i>0</i>	<i>1.055</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>427</i>
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen Shiraka	681	0	681	0	681	0	0	0	0	257
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen MATRA	374	0	374	0	374	0	0	0	0	170
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>8.236</i>	<i>0</i>	<i>8.236</i>	<i>- 1.016</i>	<i>7.220</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7.736</i>
Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen Shiraka	8.236	0	8.236	- 1.016	7.220	0	0	0	0	7.736
2.6 Oekraïne (V)	55.000	0	55.000	85.400	140.400	35.000	0	0	0	28.000
					0	0				0
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>33.000</i>	<i>0</i>	<i>33.000</i>	<i>1.964</i>	<i>34.964</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	<i>500</i>
Nederland gastlandzaken t.b.v. Oekraïne	33.000	0	33.000	900	33.900	500	500	500	500	500
Accountability Oekraïne	0	0	0	1.064	1.064	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>22.000</i>	<i>0</i>	<i>22.000</i>	<i>83.436</i>	<i>105.436</i>	<i>34.500</i>	<i>- 500</i>	<i>- 500</i>	<i>- 500</i>	<i>27.500</i>
					<i>0</i>					
Accountability Oekraïne	12.000	0	12.000	- 1.564	10.436	- 500	- 500	- 500	- 500	27.500
Humanitaire ontmijning	10.000	0	10.000	0	10.000	0	0	0	0	0
NAVO Ukraine Comprehensive Assistance Package (UCAP) TF	0	0	0	75.000	75.000	25.000	0	0	0	0
						<i>0</i>				
Versterken cyberweerbaarheid Oekraïne	0	0	0	10.000	10.000	10.000	0	0	0	0
						<i>0</i>				
<i>Nog te verdelen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Ontvangsten	1.242	0	1.242	- 242	1.000	- 242	- 242	- 242	- 242	1.000

Tabel 9 Uitsplitsing ontvangsten voor beleid art. 2 Veiligheid en stabiliteit (Eerste suppletoire begroting)
(bedragen x € 1.000)

Art	Ontvangsten	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgeste idee begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties le suppletoire begroting (4)	Stand le suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie e 2026	Mutatie e 2027	Mutatie e 2028	Mutatie e 2029	Mutatie e 2030
.		1.242	0	1.242	- 242	1.000	- 242	- 242	- 242	- 242	1.000
2.1	Doorberekening	242	0	242	- 242	0	- 242	- 242	- 242	- 242	0
0	Defensie diversen										
	<i>Doorberekening</i>	<i>242</i>	<i>0</i>	<i>242</i>	<i>- 242</i>	<i>0</i>	<i>- 242</i>	<i>- 242</i>	<i>- 242</i>	<i>- 242</i>	<i>0</i>
	<i>Defensie diversen</i>										
	<i>Doorberekening</i>	<i>242</i>	<i>0</i>	<i>242</i>	<i>- 242</i>	<i>0</i>	<i>- 242</i>	<i>- 242</i>	<i>- 242</i>	<i>- 242</i>	<i>0</i>
	<i>Defensie diversen</i>										
2.4	Restituties	1.000	0	1.000	0	1.000	0	0	0	0	1.000
0	programma's										
	<i>Restituties</i>	<i>1.000</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>
	<i>programma's</i>										
	<i>Restituties</i>	<i>1.000</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>
	<i>programma's</i>										

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van artikel 2 stijgt in 2025 met circa EUR 48 miljoen. Dit is met name het gevolg van een additionele bijdrage van EUR 75 miljoen aan het UCAP trust fund voor Oekraïne. Daar staat een verlaging tegenover als gevolg van een overheveling naar het ministerie van Defensie voor de BSB-beveiliging van een aantal hoog-risicoposten.

Uitgaven

De uitgaven voor 2025 op artikel 2 Veiligheid en stabiliteit zijn voor 63% juridisch verplicht.

Artikelonderdeel 2.1

Het budget voor goede internationale samenwerking stijgt in 2025. Dit is met name het gevolg van de stijging van verplichte contributies aan de NAVO en de WEU.

Artikeonderdeel 2.4

Conform geldende systematiek wordt in 2025 het budget voor inzet van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) voor de beveiliging van personeel van een aantal hoog-risicoposten overgeheveld naar het ministerie van Defensie. Het budget voor crisisbeheersingsoperaties wordt structureel verlaagd met EUR 10 miljoen ten behoeve van de stijgende contributies aan o.a. de NAVO, OESO, VN, WEU en het Internationaal Strafhof.

Artikelonderdeel 2.6

Het budget voor Oekraïne stijgt in 2025 en 2026 als gevolg van aanvullende bijdragen van respectievelijk EUR 75 miljoen en EUR 25 miljoen aan het Ukraine Comprehensive Assistance Package (UCAP) trust fund van de NAVO en extra uitgaven van 10 miljoen in beide jaren voor het versterken van de cyberweerbaarheid van Oekraïne, vanuit de door het kabinet beschikbaar gestelde additionele middelen voor steun

aan Oekraïne.

4.3 Artikel 3: Effectieve Europese samenwerking

Budgettaire gevolgen van beleid

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden vanaf 2024 ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties tot en met t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt.

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid art. 3 Effectieve Europese samenwerking (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

		Ontwerpbegroting t (1)	Mutaties via NvW, moties , amendementen en ISB (2)	Vastgeste Ide begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties le suppleto ire begroting (4)	Stand 1e suppleto re begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Ar t.	Verplichtingen	10.450.902	0	10.450.902	683.752	11.134.654	1.715.633	1.055.253	1.417.770	1.463.168	17.399.610
	Uitgaven	10.722.332	0	10.722.332	683.752	11.406.084	1.674.133	1.055.253	1.417.770	1.463.168	17.440.756
3.1	Afdrachten aan de Europese Unie	6.288.611	0	6.288.611	216.571	6.505.182	1.121.656	425.876	744.393	763.791	11.702.260
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	6.288.611	0	6.288.611	216.571	6.505.182	1.121.656	425.876	744.393	763.791	11.702.260
	BNI-afdrachten	4.525.801	0	4.525.801	194.141	4.719.942	1.121.656	425.876	744.393	763.791	9.712.278
	BTW-afdrachten	1.527.720	0	1.527.720	0	1.527.720	0	0	0	0	1.759.889
	Plastic-grondslag	235.090	0	235.090	22.430	257.520	0	0	0	0	230.093
3.2	Europees Ontwikkelingsfonds	38.644	0	38.644	0	38.644	-41.500	0	0	0	41.000
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	38.644	0	38.644	0	38.644	-41.500	0	0	0	41.000
	Europees Ontwikkelingsfonds	38.644	0	38.644	0	38.644	-41.500	0	0	0	41.000
3.3	Een hechtere Europese waarden gemeenschap	21.431	0	21.431	2.553	23.984	2.553	2.553	2.553	2.553	16.723
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	21.431	0	21.431	2.553	23.984	2.553	2.553	2.553	2.553	16.723
	Raad van Europa	14.170	0	14.170	2.553	16.723	2.553	2.553	2.553	2.553	16.723
	Kapitaalaanvullingen bij regionale ontwikkelingsbank	7.261	0	7.261	0	7.261	0	0	0	0	0

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid art. 3 Effectieve Europese samenwerking (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutatie es via NvW, moties , amen- demen- ten en ISB (2)	Vastgeste lde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties le suppleto- ire begroting (4)	Stand 1e suppletoi- re begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	
3.4	Versterkt e Nederlandse positie in de Unie	5.599	0	5.599	1.424	7.023	1.424	5.824	5.824	5.824	11.031
	Subsidies (regelingen)	348	0	348	0	348	0	0	0	0	146
	EIPA	348	0	348	0	348	0	0	0	0	146
	Opdrachten	525	0	525	1.100	1.625	1.100	5.500	5.500	5.500	5.835
	Europa College beurzenpro- gramma	190	0	190	0	190	0	0	0	0	0
	EU- sanctiebele- id	335	0	335	1.100	1.435	1.100	5.500	5.500	5.500	5.835
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisatie s	4.726	0	4.726	324	5.050	324	324	324	324	5.050
	Benelux bijdrage	4.726	0	4.726	324	5.050	324	324	324	324	5.050
3.5	Europese Vredesfaci- liteit	267.046	0	267.046	0	267.046	0	0	0	0	48.742
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisatie s	267.046	0	267.046	0	267.046	0	0	0	0	48.742
	Europese Vredesfaci- liteit	267.046	0	267.046	0	267.046	0	0	0	0	48.742
3.6	Invoerrech- ten aan de Europese Unie	4.101.001	0	4.101.001	463.204	4.564.205	590.000	621.000	665.000	691.000	5.621.000
	Bijdrage aan (inter-)nationale organisatie s	4.101.001	0	4.101.001	463.204	4.564.205	590.000	621.000	665.000	691.000	5.621.000
	Invoerrech- ten	4.101.001	0	4.101.001	463.204	4.564.205	590.000	621.000	665.000	691.000	5.621.000
	Ontvangsten	3.387.367	0	3.387.367	- 1.060.975	- 2.326.392	1.441.704	155.250	166.250	172.750	1.405.500

Tabel 11 Uitsplitsing ontvangsten voor beleid art. 3 Effectieve Europese samenwerking (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Art	Ontvangsten	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
.		3.387.367	0	3.387.367	-1.060.975	2.326.392	1.441.704	155.250	166.250	172.750	1.405.500
3.1	Diverse ontvangsten EU	1.025.250	0	1.025.250	115.791	1.141.041	147.500	155.250	166.250	172.750	1.405.250
	<i>Diverse ontvangsten EU</i>	<i>1.025.250</i>	<i>0</i>	<i>1.025.250</i>	<i>115.791</i>	<i>1.141.041</i>	<i>147.500</i>	<i>155.250</i>	<i>166.250</i>	<i>172.750</i>	<i>1.405.250</i>
	Invoerrechten	1.025.250	0	1.025.250	115.791	1.141.041	147.500	155.250	166.250	172.750	1.405.250
3.1	Europees herstelfonds	2.361.867	0	2.361.867	-1.176.766	1.185.101	1.294.204	0	0	0	0
	<i>Europees herstelfonds</i>	<i>2.361.867</i>	<i>0</i>	<i>2.361.867</i>	<i>-1.176.766</i>	<i>1.185.101</i>	<i>1.294.204</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Europees herstelfonds	2.361.867	0	2.361.867	-1.176.766	1.185.101	1.294.204	0	0	0	0
3.3	Restitutie Raad van Europa	250	0	250	0	250	0	0	0	0	250
	<i>Restitutie Raad van Europa</i>	<i>250</i>	<i>0</i>	<i>250</i>	<i>0</i>	<i>250</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>250</i>
	Restitutie Raad van Europa	250	0	250	0	250	0	0	0	0	250

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen op artikel 3, met uitzondering van de mutatie in 2026 op artikelonderdeel 3.2 Europees Ontwikkelingsfonds, muteren mee met de uitgaven zoals hieronder toegelicht.

Uitgaven

De uitgaven voor 2025 op artikel 3 Effectieve Europese samenwerking zijn voor 100% juridisch verplicht.

Artikelonderdeel 3.1

Bij de eerste suppletoire begroting is de raming van de Nederlandse afdrachten aan de EU naar boven bijgesteld door enerzijds de verwerking van de nacalculatie (hieronder toegelicht) en anderzijds door de inschatting van de meerjarige doorwerking van deze nacalculatie en economische ontwikkeling.

Op 10 februari jl. is de Kamer geïnformeerd over de nacalculatie. Dit is een jaarlijkse technische exercitie waarbij met terugwerkende kracht wordt berekend wat de EU-afdrachten van lidstaten hadden moeten zijn op basis van hun realisaties en economische prestaties over de jaren

2018-2023. Voor Nederland leidt deze nacalculatie tot een eenmalige extra afdracht van in totaal EUR 696,8 miljoen. Het grootste gedeelte daarvan (EUR 674,4 miljoen) wordt verrekend en komt ten laste van het EMU-saldo in het begrotingsjaar 2026; het andere deel (EUR 22,4 miljoen) geldt voor de plastic-afdracht en wordt verwerkt in 2025.

Daarnaast is er een inschatting gemaakt van de meerjarige doorwerking van de nacalculatie en de economische ontwikkeling. Deze leidt tot een opwaartse bijstelling van de raming van de Nederlandse EU-afdrachten in de jaren 2025-2030. Daardoor stijgen de afdrachten in 2025 met ruim EUR 216 miljoen*, in 2026 met EUR 447 miljoen, in 2027 met EUR 426 miljoen, in 2028 met EUR 775 miljoen, in 2029 met EUR 795 miljoen en in 2030 met EUR 815 miljoen. De oorzaken van deze grote stijging zijn relatieve hoge groeicijfers en met name de prijsontwikkeling in Nederland (ten opzichte van het EU totaal). De relatief grotere stijging vanaf 2028 heeft te maken met de ramingsmethodiek van het volgende meerjarig financieel kader (MFK) waarin de omvang van het volgend MFK wordt geraamd op 1,12% van het totaal EU-bni. De stijging van het Nederlandse bni-aandeel heeft daardoor relatief meer impact vanaf 2028.

De hoge mutatie voor 2030 heeft te maken met de extrapolatie waarmee de geraamde afdrachten voor 2030 in zijn geheel ook als mutatie worden weergegeven.

Tenslotte heeft er een update van de rentestanden plaatsgevonden voor de terugbetaling NGEU ten behoeve van de raming van het volgende MFK (vanaf 2028). Deze update is conform reguliere systematiek. Lagere rentestanden leiden tot een lagere raming van het volgend MFK (ongeveer EUR 30 miljoen per jaar vanaf 2028).

**Op basis van de eerste aanvullende begroting (DAB1) van de Europese Commissie wordt het surplus over begrotingsjaar 2024 verrekend met de EU-afdrachten in 2025. Voor Nederland leidt het surplus tot een lagere afdracht van EUR 84,9 miljoen in 2025. Hiermee komt de mutatie voor 2025 uit op EUR 216,6 miljoen.*

Artikelonderdeel 3.2

De Nederlandse afdrachten aan het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) voor 2026 zijn neerwaarts bijgesteld met EUR 41,5 miljoen, op basis van een geactualiseerde raming van de Europese Commissie. Deze ODA-middelen worden conform bestaande systematiek overgeboekt naar begrotingshoofdstuk 17.

Artikelonderdeel 3.3

Het uitgavenbudget op artikelonderdeel 3.3, een hechtere Europese waardengemeenschap, laat vanaf 2025 een structurele stijging zien van EUR 2,6 miljoen. Deze stijging is het gevolg van een verhoogde contributie aan de Raad van Europa (RvE), onder andere als gevolg van het wegvallen van de contributie van Rusland en de financiering van nieuwe prioriteiten voortkomend uit de RvE-top van Reykjavik.

Artikelonderdeel 3.6

Als gevolg van de bijstelling van de raming van de invoerrechten in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2025 worden de invoerrechten naar boven bijgesteld. In 2025 is de actualisatie gelijk aan EUR 463 miljoen, in 2026 EUR 590 miljoen, in 2027 EUR 621 miljoen, in 2028 EUR 665 miljoen, in 2029 EUR 691 miljoen en in 2030 ruim EUR 752 miljoen.

De mutatie in 2030 heeft te maken met de extrapolatie waarmee de geraamde invoerrechten voor 2030 in zijn geheel ook als mutatie worden weergegeven.

Tenslotte is er een Traditionele Eigen Middelen (TEM)-nabetaling in 2025 gedaan aan de Europese Unie. Als gevolg van een zelfanalyse door Douane heeft Nederland de aansprakelijkheid op een aantal dossiers geaccepteerd wat heeft geleid tot een nabetaling van circa EUR 204.000.

Ontvangsten

Artikelonderdeel 3.10

De perceptiekostenvergoeding wordt door een technische correctie naar boven bijgesteld. Dit is het een gevolg van een bijstelling van de raming van de invoerrechten op basis van de CEP-cijfers 2025 (Centraal Economisch Plan – raming van het CPB). Nederland mag 25% van de totale invoerrechten zelf houden, ter dekking van de gemaakte kosten voor de inning ervan. Deze korting geldt ook voor eventuele nabetalingsen. In 2025 is de actualisatie gelijk aan EUR 116 miljoen, in 2026 EUR 148 miljoen, in 2027 EUR 155 miljoen, in 2028 EUR 166 miljoen, in 2029 EUR 173 miljoen en in 2030 EUR 188 miljoen. Deze mutatie wordt verwerkt ten gunste van het generale beeld.

Vanwege de TEM-nabetaling in 2025 worden de perceptiekosten verhoogd met EUR 41.000.

Artikelonderdeel 3.11

Ten eerste vindt er een technische bijstelling plaats van het totaal aan ontvangsten van het Herstel- en Veerkrachtplan (HVP) voor 2024, 2025 en 2026. De voor Nederland gereserveerde ontvangsten van het HVP zijn ingedeeld in vijf tranches. De verdeling over de tranches is gewijzigd toen de Nederlandse HVP portefeuille werd opgehoogd met EUR 735 miljoen ten behoeve van RePowerEU, een instrument om de energieonafhankelijkheid van Europa te vergroten. Deze wijzigingen worden doorgevoerd middels een bijstelling van de standen voor 2024, 2025 en 2026. Bij de [tweede suppletoire begroting 2024](#) is de stand van 2024 reeds met EUR 118 miljoen naar beneden bijgesteld. De stand van 2025 wordt nu met EUR 245 miljoen naar boven bijgesteld, de stand voor 2026 wordt met EUR 127 miljoen naar beneden bijgesteld. Meerjarig hebben deze technische bijstellingen geen effect op de totale raming van de ontvangsten van het HVP. Ten tweede heeft er een kasschuif plaatsgevonden van 2025 naar 2026. Tot en met 2026 maakt Nederland aanspraak op EUR 5,4 miljard uit de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit. Het derde betaalverzoek vindt niet zoals eerder gepland in het voorjaar van 2025 plaats, maar wordt in de tweede helft van 2025 ingediend. Uitbetaling geschiedt pas na goedkeuring door de Raad van de EU op basis van een beoordeling door de Europese Commissie. De kans is groot dat Nederland het geld pas begin 2026 ontvangt. Daarom is het bedrag van circa EUR 1,4 miljard van 2025 naar 2026 verschoven.

Geldstromen richting de EU

Om een integraal beeld te geven van alle geldstromen richting de EU wordt met ingang van de Ontwerpbegroting 2024 in de BZ-begrotingsstukken een extracomptabele tabel opgenomen met een totaaloverzicht van:

- Artikel 3.1: Nationale afdrachten aan de Europese Unie (bni, btw en plasticafdrachten);
- Artikel 3.6: Traditionele eigen middelen (TEM; invoerrechten);
- Artikel 3.10: Perceptiekostenvergoeding
- Artikel 9 Begroting Financiën: Vertragsrente betaald aan de Europese Commissie

Tabel 12 extracomptabel overzicht van de mutaties nationale afdrachten, invoerrechten, ontvangsten EU en vertragsrente

Begroting	Art.	Nederland	Stand ontwerp-begroting 2025	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB 2025	Vastgestelde begroting 2025	Mutaties 1e supplementaire begroting 2025	Stand 1e supplementaire begroting 2025	Mutaties 1e supplementaire begroting 2026	Mutaties 1e supplementaire begroting 2027	Mutaties 1e supplementaire begroting 2028	Mutaties 1e supplementaire begroting 2029	Mutaties 1e supplementaire begroting 2030
V (BZ)	3.1	Nationale afdrachten	6 288 611	0	6 288 611	216 571	6 505 182	1 121 656	425 876	744 393	763 791	11 702 260
		Bni-afdracht	4 525 801	0	4 525 801	194 141	4 719 942	1 121 656	425 876	744 393	763 791	9 712 278
		Btw-afdracht	1 527 720	0	1 527 720	0	1 527 720	0	0	0	0	1 759 889
		Plastic	235 090	0	235 090	22 430	257 520	0	0	0	0	230 093
V (BZ)	3.6	Invoerrechten	4 101 001	0	4 101 001	463 204	4 564 205	590 000	621 000	665 000	691 000	5 621 000
V (BZ)	3.10	Ontvangsten EU	1 025 250	0	1 025 250	115 791	1 141 041	147 500	155 250	166 250	172 750	1 405 250
		Perceptiekostenvergoeding	1 025 250	0	1 025 250	115 791	1 141 041	147 500	155 250	166 250	172 750	1 405 250
		Overige ontvangsten EU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IX (FIN)	9.44.2	Vertragsrente	0	0	0	1085	1085	0	0	0	0	0
Totaal			9 364 362	0	9 364 362	565 069	9 929 431	1 564 156	891 626	1 243 143	1 282 041	15 918 010

4.4 Artikel 4: Consulaire dienstverlening en uitdragen Nederlandse waarden

Budgettaire gevolgen van beleid

In aansluiting op de ontwerp-begrotingen en de Voorjaarsnota worden vanaf 2024 ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste supplementaire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting - het toevoegen van het jaar t+5 - en vervolgens de mutaties tot en met t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt.

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid art. 4 Consulaire dienstverlening en uitdragen Nederlandse waarden (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Art	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen	54.559	0	54.559	107	54.666	- 10.017	- 10.002	- 10.748	- 10.748	32.862
Uitgaven	57.336	0	57.336	- 5.530	51.806	- 10.547	- 10.532	- 10.748	- 10.748	35.282
4.1 Consulaire dienstverlening Nederlanders in het buitenland	14.681	0	14.681	- 914	13.767	- 3.800	- 3.800	- 3.800	- 3.800	10.923
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>1.550</i>	<i>0</i>	<i>1.550</i>	<i>0</i>	<i>1.550</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.560</i>
Gedetineerde begeleiding	1.550	0	1.550	0	1.550	0	0	0	0	1.560
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>540</i>	<i>0</i>	<i>540</i>	<i>0</i>	<i>540</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>540</i>
Gedetineerde begeleiding	540	0	540	0	540	0	0	0	0	540
<i>Opdrachten</i>	<i>12.591</i>	<i>0</i>	<i>12.591</i>	<i>- 914</i>	<i>11.677</i>	<i>- 3.800</i>	<i>- 3.800</i>	<i>- 3.800</i>	<i>- 3.800</i>	<i>8.823</i>
Consulaire bijstand	409	0	409	- 25	384	0	0	0	0	409
Reisdocumenten en vertalingen	5.318	0	5.318	- 516	4.802	0	0	0	0	5.350
Consulaire opleidingen	400	0	400	0	400	0	0	0	0	400
Consulaire informatiesystemen	6.464	0	6.464	- 373	6.091	- 3.800	- 3.800	- 3.800	- 3.800	2.664
4.2 Samen met (keten)partners het personenverkeer reguleren	16.792	0	16.792	- 4.874	11.918	- 6.874	- 6.874	- 6.874	- 6.874	10.590
<i>Opdrachten</i>	<i>15.764</i>	<i>0</i>	<i>15.764</i>	<i>- 5.546</i>	<i>10.218</i>	<i>- 7.546</i>	<i>- 7.546</i>	<i>- 7.546</i>	<i>- 7.546</i>	<i>8.890</i>
Ambtsberichtenonderzoek	150	0	150	0	150	0	0	0	0	150
Visumverlening	2.858	0	2.858	- 1.008	1.850	0	0	0	0	2.858
Legalisatie en verificatie	80	0	80	0	80	0	0	0	0	80
Consulaire informatiesystemen	12.676	0	12.676	- 4.538	8.138	- 7.546	- 7.546	- 7.546	- 7.546	5.802
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>1.028</i>	<i>0</i>	<i>1.028</i>	<i>672</i>	<i>1.700</i>	<i>672</i>	<i>672</i>	<i>672</i>	<i>672</i>	<i>1.700</i>
Bijdragen asiel en migratie	1.028	0	1.028	672	1.700	672	672	672	672	1.700
4.3 Grotere buitenlandse bekendheid met de Nederlandse cultuur	6.069	0	6.069	0	6.069	0	0	0	0	3.681
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>6.069</i>	<i>0</i>	<i>6.069</i>	<i>- 3.067</i>	<i>3.002</i>	<i>- 2.218</i>	<i>- 30</i>	<i>- 30</i>	<i>0</i>	<i>3.681</i>
Internationaal cultuurbeleid	6.069	0	6.069	- 3.067	3.002	- 2.218	- 30	- 30	0	3.681
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3.067</i>	<i>3.067</i>	<i>2.218</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Internationaal cultuurbeleid	0	0	0	3.067	3.067	2.218	30	30	0	0

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid art. 4 Consulaire dienstverlening en uitdragen Nederlandse waarden (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties le suppletoire begroting (4)	Stand le suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
4.4 Uitdragen Nederlandse waarden en belangen	19.794	0	19.794	258	20.052	127	142	- 74	- 74	10.088
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>7.272</i>	<i>0</i>	<i>7.272</i>	<i>- 1.412</i>	<i>5.860</i>	<i>- 60</i>	<i>- 60</i>	<i>- 60</i>	<i>- 60</i>	<i>3.192</i>
Instituut Clingendael	1.500	0	1.500	- 1.250	250	0	0	0	0	830
Programma Ondersteuning Buitenlands Beleid	2.958	0	2.958	0	2.958	0	0	0	0	1.257
Internationale manifestaties en diverse bijdragen	71	0	71	0	71	0	0	0	0	71
Publieksdiplomatie	2.434	0	2.434	- 287	2.147	- 60	- 60	- 60	- 60	934
Onderzoeksprogramma	100	0	100	0	100	0	0	0	0	100
Academische Leerstoel Anton de Kom	209	0	209	11	220	0	0	0	0	0
Opvolging excuses Slavernijverleden	0	0	0	114	114	0	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	<i>10.681</i>	<i>0</i>	<i>10.681</i>	<i>1.333</i>	<i>12.014</i>	<i>127</i>	<i>142</i>	<i>- 74</i>	<i>- 74</i>	<i>5.228</i>
Adviesraad Internationale Vraagstukken	671	0	671	- 43	628	- 63	- 66	- 74	- 74	597
Instituut Clingendael	1.000	0	1.000	1.250	2.250	0	0	0	0	419
Bezoeken VIPS en uitgaven CD en Internationale organisaties	1.000	0	1.000	0	1.000	0	0	0	0	419
Algemene voorlichting	2.790	0	2.790	0	2.790	0	0	0	0	1.169
Koninklijk Huis en inkomende en uitgaande bezoeken, officiële ontvangsten	2.500	0	2.500	0	2.500	0	0	0	0	2.500
Onderzoeksprogramma Kennisplatform Oost-Europa	2.720	0	2.720	- 49	2.671	0	0	0	0	124
	0	0	0	175	175	190	208	0	0	0
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>400</i>
Verkeersnotificaties	400	0	400	0	400	0	0	0	0	400
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>1.441</i>	<i>0</i>	<i>1.441</i>	<i>337</i>	<i>1.778</i>	<i>60</i>	<i>60</i>	<i>60</i>	<i>60</i>	<i>1.268</i>
Europese bewustwording	250	0	250	0	250	0	0	0	0	250
Publieksdiplomatie	1.191	0	1.191	337	1.528	60	60	60	60	1.018
Ontvangsten	87.739	0	87.739	3.726	91.465	- 74	- 74	- 74	- 74	82.372

Tabel 14 Uitsplitsing ontvangsten voor beleid art. 4 Consulaire dienstverlening en uitdragen Nederlandse waarden (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Art	Ontvangsten	Ontwerp begroting (1)	Mutaties via NvW, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
.		87.739	0	87.739	3.726	91.465	- 74	- 74	- 74	- 74	82.372
4.1	Consulaire dienstverlening Nederlanders in het buitenland	19.500	0	19.500	1.000	20.500	0	0	0	0	19.500
	<i>Consulaire dienstverlening Nederlanders in het buitenland</i>	19.500	0	19.500	1.000	20.500	0	0	0	0	19.500
	Consulaire dienstverlening Nederlanders in het buitenland	19.500	0	19.500	1.000	20.500	0	0	0	0	19.500
4.2	Consulaire dienstverlening aan vreemdelingen	67.965	0	67.965	2.800	70.765	0	0	0	0	62.672
	<i>Consulaire dienstverlening aan vreemdelingen</i>	67.965	0	67.965	2.800	70.765	0	0	0	0	62.672
	Consulaire dienstverlening aan vreemdelingen	67.965	0	67.965	2.800	70.765	0	0	0	0	62.672
4.4	Doorberekening Defensie diversen	74	0	74	- 74	0	- 74	- 74	- 74	- 74	0
	<i>Doorberekening Defensie diversen</i>	74	0	74	- 74	0	- 74	- 74	- 74	- 74	0
	Doorberekening Defensie diversen	74	0	74	- 74	0	- 74	- 74	- 74	- 74	0
4.4	Ontvangsten verkeersnotificaties	200	0	200	0	200	0	0	0	0	200
	<i>Ontvangsten verkeersnotificaties</i>	200	0	200	0	200	0	0	0	0	200
	Ontvangsten verkeersnotificaties	200	0	200	0	200	0	0	0	0	200

Toelichting

Verplichtingen

Geen toelichting nodig.

Uitgaven

De uitgaven voor 2025 op artikel 4 Consulaire dienstverlening en uitdragen Nederlandse waarden zijn voor 97% juridisch verplicht.

Artikelonderdeel 4.1

De structurele daling van het budget Consulaire informatiesystemen wordt met name veroorzaakt door een overheveling naar artikel 7 Apparaat. Externe inhuurkosten van consulaire dienstverlening werden geadministreerd op beleidsartikel 4. Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften worden deze budgetten nu structureel

overgeheveld van het programmabudget op beleidsartikel 4 naar subartikel 7.1.13.2 Inhuur Extern onder personele uitgaven van artikel 7 Apparaat. Dit is reeds gemeld in de Decemberbrief Buitenlandse Zaken 2024.

Artikelonderdeel 4.2

Het uitgavenbudget Visumverlening daalt met ruim EUR 1 miljoen in 2025 vanwege een overheveling naar Consulaire informatiesystemen, artikelonderdeel 4.2. Daarnaast wordt het budget Consulaire informatiesystemen structureel neerwaarts bijgesteld. Dit is met name het gevolg van een overheveling naar artikel 7 Apparaat. Externe inhuurkosten van consulaire dienstverlening werden geadministreerd op beleidsartikel 4. Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften worden deze budgetten nu structureel overgeheveld van het programmabudget op beleidsartikel 4 naar subartikel 7.1.13.2 Inhuur Extern onder personele uitgaven van artikel 7 Apparaat. Dit is reeds gemeld in de Decemberbrief Buitenlandse Zaken 2024.

Tenslotte laat het uitgavenbudget Bijdragen asiel en migratie een structurele verhoging zien van EUR 672.000 per jaar. Dit betreft de jaarlijkse contributie aan het Internationaal Centrum voor de Ontwikkeling van Migratiebeleid (ICMPD), waar Nederland sinds maart 2023 lid van is.

Artikelonderdeel 4.3

De wijzigingen in 2025 tot en met 2028 op Internationaal Cultuurbeleid worden veroorzaakt doordat dit uitgavenbudget van het instrument Subsidies (regelingen) wordt verschoven naar financieel instrument Bijdrage (inter-)nationale organisaties.

Artikelonderdeel 4.4

De aanpassing van EUR 1,25 miljoen in 2025 op Instituut Clingendael is het gevolg van een verschuiving van dit uitgavenbudget van het instrument Subsidies (regelingen) naar financieel instrument Opdrachten.

Ontvangsten

Artikelonderdeel 4.10

De verwachte ontvangsten uit paspoorten zijn in 2025 naar boven bijgesteld met EUR 1 miljoen. Dit komt door de 10-jaars piek: documenten die zijn uitgegeven sinds 9 maart 2014 kennen een geldigheidsduur van 10 jaar waardoor er vanaf eind 2023 sprake is van een stijging in de uitgegeven paspoorten op de posten.

Artikelonderdeel 4.20

De ontvangsten op dit artikelonderdeel worden in 2025 met EUR 2,8 miljoen verhoogd vanwege een restant te ontvangen BMVI-subsidie uit de EU (het instrument voor grensbeheer en visa). Deze ontvangsten worden gedesaldeerd met artikelonderdelen 4.1 en 4.2 (Consulaire informatiesystemen).

5 Niet-beleidsartikelen

5.1 Artikel 5: Geheim

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden vanaf 2024 ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties tot en met t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt.

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van niet-beleid artikel 5 (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e supplementaire begroting t (4)	Stand 1e supplementaire begroting t (5) = (3) + (4)	Mutatie t+1	Mutatie t+2	Mutatie t+3	Mutatie t+4	Mutatie t+5
Verplichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma-uitgaven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Financieel instrument yyy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5.2 Artikel 6: HGIS onverdeeld

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel. Dit betreft de extrapolatie van de begroting - het toevoegen van het jaar t+5 - en vervolgens de mutaties tot en met t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt.

Tabel 16 Budgettaire gevolgen van niet-beleid artikel 6 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e supplementaire begroting t (4)	Stand 1e supplementaire begroting t (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Art .	Verplichtingen	26.031 - 7.395	18.636 - 13.902	4.734	- 111	30.797	-	-	-	139.983
	Uitgaven	26.031 - 7.395	18.636 - 13.902	4.734	- 111	30.797	-	-	-	139.983
6.1	Nog onverdeeld (HGIS)	26.031 - 7.395	18.636 - 13.902	4.734	- 111	30.797	-	-	-	139.983
	<i>Nog onverdeeld (HGIS)</i>	<i>26.031 - 7.395</i>	<i>18.636 - 13.902</i>	<i>4.734</i>	<i>- 111</i>	<i>30.797</i>	<i>- 10.700</i>	<i>- 11.666</i>	<i>-</i>	<i>139.983</i>
	<i>Nog onverdeeld (HGIS)</i>	<i>26.031 - 7.395</i>	<i>18.636 - 13.902</i>	<i>4.734</i>	<i>- 111</i>	<i>30.797</i>	<i>- 10.700</i>	<i>- 11.666</i>	<i>-</i>	<i>139.983</i>
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Op dit artikel worden uitgaven verantwoord die samenhangen met de HGIS-indexering en HGIS-besluitvorming bij Voorjaarsnota. Op basis van de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) wordt het HGIS non-ODA budget geïndexeerd. De indexatie wordt verwerkt op dit artikel. Het geraamde budget op dit artikel is met name bedoeld voor het uitkeren van loon- en prijsbijstelling binnen de HGIS en voor incidentele initiatieven of tegenvallers.

De indexatiesystematiek van de HGIS non-ODA budgetten wordt met ingang van 2026 in lijn gebracht met de Rijksbrede LPO-systematiek.

De stand op artikel 6.1 wordt verlaagd als gevolg van de HGIS-voorjaarsbesluitvorming. Een meer uitgebreide toelichting is opgenomen in paragraaf 2 van dit stuk, in de verticale toelichting van de Voorjaarsnota 2025 en op de respectievelijke departementale begrotingen.

- Op de begroting van Defensie wordt circa EUR 18 miljoen aan eindejaarsmarge goedgekeurd;
- Op diverse HGIS-budgetten op departementale begrotingen wordt budget toegekend voor de loon- en prijsbijstelling;
- Er wordt EUR 2,5 miljoen per jaar (2025 t/m 2027) en EUR 1,75 miljoen per jaar (2028 t/m 2030) beschikbaar gemaakt ten behoeve van Rijksbrede juridische proceskosten. Dit is cumulatief tussen 2025 t/m 2030 EUR 12,75 miljoen;
- Op de JenV-begroting wordt het budget voor de huisvesting van internationale organisatie neerwaarts bijgesteld vanwege de historische onderuitputting;
- Er wordt budget beschikbaar gesteld op de IenW-begroting ten behoeve van meerkosten in 2025 in het kader van de NAVO-top. De totale kosten voor de top zijn geraamd op EUR 183,4 miljoen. Vanuit de HGIS is een bedrag van EUR 76,8 miljoen beschikbaar gesteld. De stijging van de kosten t.o.v. de Voorjaarsnota 2024 wordt met name veroorzaakt door noodzakelijke aanvullende beveiligingsmaatregelen, waaronder extra inzet van politie, cybermaatregelen en brandveiligheid. Overige meerkosten van de NAVO-top 2025 worden ingepast binnen de begrotingen van betrokken departementen.
- Op de I&W-begroting wordt vanuit HGIS EUR 2,5 miljoen (2026) en EUR 4,5 miljoen (2027) beschikbaar gesteld ten behoeve van het Partners voor Water 5 programma. Dit is cumulatief EUR 7 miljoen.
- In 2025 wordt er EUR 6 miljoen toegevoegd aan het Stabiliteitsfonds voor een bijdrage aan de *Lebanese Armed Forces*.

5.3 Artikel 7: Apparaat

In aansluiting op de ontwerp-begrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel. Dit betreft de extrapolatie van de begroting - het toevoegen van het jaar t+5 - en vervolgens de mutaties tot en met t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt.

Tabel 17 Apparaatsuitgaven Kerndepartement Budgettaire gevolgen (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwer p begroting	Mutati es via NvW, motie s, amen demen ten en ISB	Vastgeste lde begroting	Mutaties le suppleto ire begroting	Stand le suppleto ire begroting	Mutaties le suppleto ire begroting	Mutaties le suppleto ire begroting	Mutaties le suppleto ire begroting	Mutaties le suppleto ire begroting	Mutaties le suppleto ire begroting
	2025 (1)	2025 (2)	2025 (3)=(1+2)	2025 (4)	2025 (5)=(3+4)	2026	2027	2028	2029	2030
Verplichtingen	989 826	0	989 826	88 959	1 078 785	97 374	89 099	86 358	81 080	967 650
Uitgaven	989 826	0	989 826	88 959	1 078 785	97 374	89 099	86 358	81 080	967 650
7.1.1.3 Personele uitgaven	648 207	0	648 207	92 064	740 271	139 448	172 923	206 379	219 558	742 491
Eigen personeel		0		– 39 319	596 888	7 817	41 622	75 097	88 207	599 140
Inhuur externen		0		43 900	55 900	43 900	43 900	43 900	43 900	55 900
Overige personele uitgaven		0		87 483	87 483	87 731	87 401	87 382	87 451	87 451
7.1.1.4 Materiele uitgaven	341 619	0	341 619	– 3 105	338 514	– 42 074	– 83 824	– 120 021	– 138 478	225 159
ICT		0		1 970	72 877	14 678	14 678	14 703	14 703	85 610
Bijdrage aan SSO's		0		10 514	64 661	9 814	9 814	9 814	9 814	63 961
Overige materiële uitgaven		0		– 15 589	200 976	– 66 566	– 108 316	– 144 538	– 162 995	75 588
7.2 Koersverschillen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	177 271	0	177 271	– 88 900	88 371	452 500	100	100	12 100	700
7.11 Koersverschillen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen zijn gelijk aan de uitgaven binnen het apparaatsartikel.

Uitgaven

Artikelonderdeel 7.1.13

De uitgaven voor personeel nemen voornamelijk toe. De belangrijkste mutaties zijn:

- Een stijging van ongeveer EUR 17 miljoen komt door de loon- en prijsbijstelling (LPB) voor zowel de kosten van het personeel op het departement als de kosten voor het uitgezonden personeel en lokaal personeel op de posten. Deze uitgaven voor LPB worden gefinancierd vanuit de Homogene Groep Internationale

Samenwerking (HGIS).

- In de ontwerpbegroting 2025 zijn de personele en materiële uitgaven per abuis niet gesplitst op instrumentniveau. De splitsing voor personeel had moeten zijn: Eigen personeel EUR 636,2 miljoen en Inhuur externen EUR 12 miljoen. In deze suppletoire begroting worden de personele uitgaven begroot op instrumentniveau waardoor het bedrag voor overige personele uitgaven stijgt en het bedrag voor Eigen personeel evenredig wordt verlaagd. Deze overige personele uitgaven betreffen uitgaven met betrekking tot o.a. reis- en verblijfkosten in het binnen- en buitenland, onderwijskosten voor de kinderen van uitgezonden personeel, verhuizingen, suppletieuitkeringen aan voormalig lokaal personeel, opleidingen, Vergoeding Actieve Representatie (VAR) en overige.
- Het budget voor Inhuur externen is naar boven bijgesteld ten opzichte de ontwerpbegroting (EUR 12 miljoen). De begroting is enerzijds meer realistisch geraamd en anderzijds is het externe inhuurbudget van beleidsartikel 4 overgeheveld naar niet beleidsartikel 7 Apparaat. Dit betreft circa EUR 11 miljoen m.b.t. consulaire dienstverlening.
- De uitgaven ten behoeve van bedrijfsvoering waren in de ontwerpbegroting opgenomen als onderdeel van de materiële uitgaven. Deze bedrijfsvoering uitgaven worden nu ondergebracht bij de overige personele uitgaven conform de rijksbegrotingsvoorschriften. Het betreft een bedrag van ongeveer EUR 34 miljoen voor onder andere reiskosten.
- De taakstelling van het Hoofdlijnenakkoord op het apparaatsbudget was in de ontwerpbegroting volledig op personeel geboekt. Voor 2025 is deze taakstelling verwerkt op een aantal specifieke budgetplaatsen, voornamelijk huisvesting en personeel. Voor de overige jaren heeft er een flinke verplaatsing van deze taakstelling naar de Overige Materiële Uitgaven plaatsgevonden. Voor 2026 is de overheveling EUR 29,3 miljoen en dit loopt op naar EUR 65,1 miljoen in 2029. Hiermee is de totale apparaatstaakstelling van EUR 64,4 miljoen (2026), EUR 92,7 miljoen (2027), EUR 121,1 miljoen (2028) en structureel EUR 132,5 miljoen vanaf 2029 naar rato verdeeld over het personeel- en materieel deel van Apparaat totdat de beleidsinhoudelijke invulling van de apparaatstaakstelling is uitgewerkt. Hierbij is de aanvullende taakstelling van EUR 7,395 miljoen door Amendement Bontenbal inbegrepen.

Artikelonderdeel 7.1.14

De uitgaven voor materieel nemen meerjarig af. De belangrijkste meerjarige mutaties zijn:

- In de ontwerpbegroting zijn de personele en materiële uitgaven per abuis niet gesplitst op instrumentniveau, maar voor materieel volledig begroot op Overige materieel (EUR 341,6 miljoen). De splitsing voor materieel had moeten zijn: ICT EUR 70,9 miljoen en Bijdrage aan SSO's EUR 54,1 miljoen. In deze suppletoire begroting worden de materiële uitgaven begroot op instrumentniveau, waardoor de bedragen voor ICT en Bijdrage aan SSO's stijgen en het bedrag voor Overige Materiële Uitgaven evenredig wordt verlaagd.
- Op basis van een Meerjarenprogrammering (MJP) Vastgoed brengt BZ de huisvestingsportefeuille op orde. Onderdeel van de MJP is het afstoten van een aantal objecten. Voor de ontvangsten uit de verkoop van deze objecten geldt een middelenafpraak. Deze houdt in dat de betreffende ontvangsten (uitsluitend) mogen

worden ingezet voor de investeringen in vastgoed ten behoeve van een aantal specifieke vastgoedprojecten. Met de middelenafpraak wordt het uitgavenbudget ten aanzien van de realisatie van de huisvestingsstrategie EUR 62,7 miljoen toegevoegd in 2025. Dit budget is nodig om opvolging te geven aan de huisvestingsstrategie van het ministerie om de huisvestingsportefeuille doelmatig, duurzaam, veilig en toekomstbestendig te maken. Door de ontvangsten van een grote verkoop te desalderen kan het huisvestingsbudget meerjarig stijgen. De stijgingen zijn respectievelijk voor 2026 - 2030: EUR 58 miljoen voor 2026, EUR 53 miljoen voor 2027 als ook 2028, EUR 48 voor 2029 als ook 2030. In de ontwerpbegroting 2026 van BZ zal ik een CW 3.1 kader meesturen over de wijzigingen in de huisvestingsportefeuille.

- Zowel (i) de overheveling van de bedrijfsvoeringsbudgetten van materieel naar personeel als (ii) de overheveling van een naar rato deel van de apparaatstaakstelling van personeel naar materieel zijn hierboven toegelicht onder 7.1.13 Personeel.

Ontvangsten

In 2026 staat een grote verkoop gepland. Naar aanleiding hiervan wordt de ontvangstenraming in 2025 en 2026 bijgesteld.